

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום רביעי י"ד בתמוז תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נדריים - ל"ח

1. אלו מימרות הובאו בענין משה רבינו?

- א. בארץ ישראל חולקים את הפסוק 'ויאמר ה' אל משה הנה אנכי בא אליך בעב הענן' לשלשה פסוקים.
- ב. לא העשיר משה אלא מפסולתן של לוחות, שנאמר: פסל לך שני לוחות אבנים כראשונים, פסולתן שלך יהא.
- ג. לא ניתנה תורה אלא למשה ולזרעו, גזירה שוה כתב לך פסל לך, מה פסולתן שלך אף כתבן שלך, משה נהג בה טובת עין ונתנה לישראל, ועליו הכתוב אומר: טוב עין הוא יבורך וגו'.
- והקשו בגמרא מכמה פסוקים שמשמע שמשה נצטוו למסור - ולמסקנא ביארו שהתורה אכן ניתנה לכל ישראל, אבל את הפלפול, להבין דבר מתוך דבר, משה נהג בה טובת עין ונתנה לישראל.
- ד. אמר ר' יוחנן: אין הקב"ה משרה שכירתו בקביעות אלא על גבור ועשיר וחכם ועניו, וכולן נלמד ממשה.
  - א. גבור - להו"א: ויפרוש את האהל על המשכן, ואמר מר: משה רבינו פרסו, וכתוב: עשר אמות ארך הקרש וגו'.
  - ונדחה: שיתכן שהיה ארוך בקומה וחלש בכח,
  - אלא: 'ואתפוש בשני הלוחות ואשליכם מעל שתי ידי ואשברם', ותניא: הלוחות - ארכן ורחבן ששה טפחים, ועביין שלשה.
  - ב. עשיר - פסל לך - פסולתן שלך יהא.
  - ג. חכם - רב ושמואל ביארו: חמשים שערי בינה נבראו בעולם, וכולם נתנו למשה חסר אחת, שנאמר: ותחסרהו מעט מאלוקים.
  - ד. עניו - דכתיב: והאיש משה עניו מאד.

2. אמר ר' יוחנן: כל הנביאים עשירים היו, מנלן?

- א. ממשה - להו"א: דכתיב: לא חמור אחד מהם נשאתי, ובחנם ודאי שלא לקח, לא אפילו לשכור לא, ונדחה: יתכן משום שהיה עני לא שכר מהם. אלא: פסל לך - פסולתן היא שלך.
- ב. משמואל - להו"א: ... וחמור מי לקחתי, ונדחה: יתכן משום שהיה עני. אלא מהכא: ותשובתו הרמתה כי שם ביתו, ואמר רבא: כל מקום שהלך ביתו עמו.
- אמר רבא: גדול מה שנאמר בשמואל יותר משנאמר במשה, דאילו במשה רבינו כתיב: לא חמור אחד מהם נשאתי דאפי' בשכר, ואילו גבי שמואל אפי' מרצונם לא שכר מהם, דכתיב: ויאמרו לא עשקתנו ולא רצותנו וגו'.
- ג. מעמוס - דכתיב: ויען עמוס ... לא נביא אנכי ולא בן נביא אנכי כי בוקר [בעל מקנה בקר] אנכי ובולס שקמים, [שיש לי שקמים בשפלה].
- ד. מיונה - דכתיב: ויתן שכרה וירד בה, וא"ר יוחנן: שנתן דמי שכירות של הספינה כולה - 4000 דינרי זהב. עוד אמר ר' יוחנן: בתחילה היה משה למד תורה ומשכחה, עד שניתנה לו במתנה, שנאמר: ויתן אל משה ככלתו לדבר אתו [ככלה לחתן].

3. משנה - המדיר מותר לזון את אשתו ובניו של המודר, אע"פ שהוא חייב במזונותן. האם יכול לפטם את בהמתו של המודר במזונות יתרים?

- א. טהורה - אסור כיון שמהנהו שע"י פיטומה הבהמה שווה יותר.
- ב. טמאה - לר' אליעזר - מותר כיון שאינו מהנהו שהרי אסורה באכילה, לחכמים - אסור כיון שיכול למוכרה לעכו"ם או להאכילה לכלבים.

4. רב הונא: המודר הנאה מחבירו מותר להשיא לו בתו. באיזה אופן מדובר?

- א. אין מדובר בסתם מקרה שנכסי אבי כלה אסורין על החתן, כיון שמוסר לו שפחה לשמשו, ובדאי אסור.
  - ב. אין מדובר שנכסי חתן אסורין על אבי כלה ומותר אע"פ שזן את בתו, שזה פשיטא שהרי כבר נפסק: זן אשתו ובניו של המודר.
  - ג. אלא - בשנכסי אבי כלה אסורים על החתן, ובבתו בוגרת שנישאת מדעתה. וכן שנינו בברייתא.
- דינים נוספים:

- א. רבי יעקב: המדיר בנו כדי שיהיה פנוי לתלמוד תורה - מותר למלאות לו חבית של מים ולהדליק לו נר, ר' יצחק: אף לצלות לו דג קטן.
- ב. רבי יוחנן: המודר הנאה מחבירו - מותר להשקותו כוס של שלום. לבבל: הכוונה כוס של בית האבל. למערבא: כוס של בית המרחץ.
- ג. יהושע איש עוזא: זן לפטם עבדיו ושפחותיו הכנענים, כיון שאינו נהנה מפיטומם, אבל לא יפטם את בהמתו בין טמאה בין טהורה.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)